

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutiedote **1.8.2024** alkaen

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016

Laki varhaiskasvatusmaksuista annetun lain muuttamisesta 541/2018

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5:n muuttamisesta 1365/2022

Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus indeksillä tarkistetusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1062/2023)

Mihin varhaiskasvatuksen asiakasmaksu perustuu?

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat 1.1.2017 alkaen Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettuun lakiin, lakiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5:n muuttamisesta 1365/2022 ja lakiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 2, 4 ja 17 § muuttamisesta 541/2018. Laissa säädetään mm. varhaiskasvatuksesta perittävän asiakasmaksun määräytymisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräämisen perusteena olevista tuloista sekä sisarusalennuksesta.

Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa elävät molempien alaikäiset lapset.

Perheen tulot

Perheen tuloja ovat vanhempien (yhteistaloudessa elävät avio- tai avopuolisot) ja varhaiskasvatuspalveluja käyttävän lapsen tulot. Tuloksi luetaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Kuu-kausituloihin lisätään lomarahen osuus 5 prosenttia, mikäli tositteista ei ilmene koko verovuoden lomaraha. Lasten tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai elatustuki.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritetut elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkastettava silloin kun perheen maksukyky olennaisesti muuttuu, perheen olosuhteet muuttuvat, lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu tai maksu osoittautuu virheelliseksi. Tulotiedot on toimitettava kuukauden kuluessa hoitopaikan vastaanottamisesta. Mikäli perhe ei ilmoita tulojaan, peritään korkein maksu. Asiakasmaksun määräämistä varten kunnalla on käytössään myös tulorekisteri, jota voidaan käyttää, mikäli asiakas ei halua suoraan maksaa korkeinta maksua ja antaa luvan tietojensa käyttöön. Tulorekisteriin ilmoitetaan palkkatulot ja niiden kaltaiset ansiotulot sekä vuoden 2021 alusta lukien myös eläketulot ja muut etuustulot, mutta ei muita tulolajeja kuten esimerkiksi vuokra- ja osinkotuloja tai yrittäjätoiminnan tuloja. Lähtökohtaisesti kuitenkin edelleen ilmoitusvelvollisuus perheen tuloista on asiakkaalla.

Kuukausimaksu

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu peritään kuukausimaksuna enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana. Maksuton kuukausi on heinäkuu edellytyksellä, että lapsen hoito on alkanut ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu lasketaan perheen yhteenlasketuista bruttotuloista. Korkein lapsikohtainen kuukausimaksu on 311 €. Jos lapsikohtainen kuukausimaksu on vähemmän kuin 30 €, maksua ei peritä.

Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, voidaan nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätä 5 §:n mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Tulorajat ja maksuprosentit 1.8.2024 alkaen

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja, €/kk	Korkein maksu %	Korkeimman maksun tuloraja, perheen brutto tulot €/kk
2	4066	10,70	6968
3	5245	10,70	8147
4	5956	10,70	8858
5	6667	10,70	9569
6	7376	10,70	10278

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 275 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Hoitoaikaperusteisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräytyminen

Hoidon alkaessa tuntisopimuksen tuntimäärä määritellään perheen kanssa ja asiakasmaksu peritään sovittujen hoitotuntien perusteella. Mikäli hoitotuntien määrä ei ole tiedossa, tunnit arvioidaan. Sovittujen tuntien sopimus tehdään vähintään 3 kk:ksi kerrallaan. Tuntiperusteinen päivähoitomaksu muodostuu ennalta varattujen tuntien perusteella kuukaudessa. Laskutus tapahtuu maksupäätöksen perusteena olevan tuntivaruksen perusteella. Tuntiperusteisen sopimuksen tunnit voivat ylittyä kerran toimintavuoden aikana. Mikäli toteutuneet tunnit ylittävät varatut tunnit ylityksen ollessa yli 2 tuntia, asiakasmaksu siirtyy automaattisesti toteutuneen tuntimäärän mukaiseen maksuluokkaan. Käyttämättä jääneitä tunteja ei hyvitetä ja etukäteen varattu käyttämätönkin päivä kuluttaa hoitotunteja ennakkovarauksen mukaisesti (esim. sairauspäivä, muu vapaa). Muutoksista sopimustunneissa tulee ilmoittaa vähintään viikkoa ennen seuraavan kalenterikuukauden alkua varhaiskasvatustoimistoon.

Alle esiopetusikäinen lapsi (myös esiopetuksessa olevat lapset kesäkuukausina):

Sovittu hoitoaika tuntia /kk	Asiakasmaksu prosenttia korkeimmasta maksusta	Enintään €/kk
enintään 60 tuntia	35 %	109 €
61–80 tuntia	45 %	140 €
81–99 tuntia	55 %	171 €
100–119 tuntia	70 %	218 €
120–139 tuntia	85 %	264 €
yli 140 tuntia	100 %	311 €

Esiopetuksessa oleva lapsi esiopetuksen lisäksi päivähoidossa (esiopetuskuukausien aikana):

Sovittu hoitoaika tuntia /kk	Asiakasmaksu prosenttia korkeimmasta maksusta	Enintään €/kk
enintään 30 tuntia	20 %	62 €
31–60 tuntia	40 %	124 €
61–90 tuntia	60 %	187 €
yli 90 tuntia	80 %	249 €

Maksutonta esiopetusta on 4 h/pvä. Maksuttoman esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta tarvitsevan lapsen asiakasmaksu on 20–80 %.

Esiopetuksessa olevan kesäaikana hoitoa tarvitsevan lapsen kohdalla sovelletaan alle esiopetusikäisen lapsen maksutaulukkoa. Alle esiopetusikäisen maksutaulukkoa sovelletaan myös elokuulla, mikäli lapsi tarvitsee hoitoa ennen esiopetuksen alkua.

Asiakasmaksun periminen poissaolon ajalta

Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksua ei peritä lainkaan. Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta vähintään yksitoista toimintapäivää kalenterikuukaudessa, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Jos lapsi on poissa muusta syystä kuin sairautensa vuoksi kalenterikuukauden kaikkina päivinä, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Kun lapsi on poissa päivähoidosta sairaalahoidon, tutkimus- tai kuntoutusjakson vuoksi, ei siltä ajalta peritä varhaiskasvatuksen asiakasmaksua.

Isyysvapaa

Lapsen isän ollessa jo varhaiskasvatuksen aloittaneesta lapsesta myönnettyllä isyysrahakaudella, ei maksua peritä lainkaan eikä lapsella ole oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa kyseisinä päivinä.

Isyysrahajaksoista johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatusyksiköiden johtajalle viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää.

Maksuhyvitykset

Maksuhyvitystä saa kesäajalta (kesä-heinä-elokuu) loma-aikoina ennalta ilmoitetusta ajankohdasta. Lisätietoja tästä perheille kesälomakyselyn yhteydessä keväällä.

Tilapäisen hoidon maksu

Tilapäisestä hoidosta, joka ei ole toistuvaa (enintään 5 päivää) peritään maksua 17 € päivältä yli 5 h/päivä ja 12 € päivältä alle 5 h/päivä olevalta hoitoajalta. Sama maksu peritään kaikilta tilapäisessä hoidossa olevilta sisaruksilta.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu

Jos lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa ei peruta 5 vrk ennen hoitosuhteen alkamista, peritään asiakasmaksua puolet kuukausimaksusta. Myös loman ajaksi varatusta, mutta peruuttamatta jätetystä hoitopaikasta voidaan periä puolet varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 7 § mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta, vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapsella ole määrätty kuukausimaksua.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun tarkistaminen ja tietojen muutokset

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut lapsen huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta. Mikäli maksu on virheellinen kunnan tekemän virheen vuoksi, noudatetaan korjaamisessa hallintolain 8 luvun säännöksiä. Perheillä on velvollisuus toimittaa tiedot muuttuneista tuloista välittömästi varhaiskasvatuksen toimistosihteerille joko asiointin kautta tai postitse. Mikäli tulot muuttuvat kesken kuun, maksu tarkistetaan seuraavan laskuttamattoman kuukauden alusta alkaen.

Perheiden tulee ilmoittaa välittömästi joko asiointin kautta kirjallisesti varhaiskasvatusyksikön johtajalle perheen kokoon ja lapsen päivähoidon tarpeeseen liittyvät muutokset sekä työpaikka-, osoite-, puhelin- ja nimenmuutokset.

Maksun maksaminen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu laskutetaan kerran kuukaudessa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat suoraan ulosottokelpoisia.

Lisätietoja Varhaiskasvatuksen palvelunumerosta: 040 180 1059